

KABAK YETİŞTİRİCİLİĞİ

Ülkemizde örtü altında daha çok yazlık kabak yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yazlık kabaklar yüzlek köklüdür. Kök derinliği 30-40 cm den 60-70 cm kadar gider. Yazlık kabaklar çok kısa ve dallanmadan gövde oluştururken, bazı çeşitlerde hıyar gibi bir gövde oluşumu meydana gelebilmektedir. Kabaklarda bu gövdeye kol denir. Kolsuzluk istenen bir özelliktir. Hibrit çeşitler kolsuzdur.

İklim İstekleri :Düşük sıcaklıklara diğer kabakgillere göre daha toleranslıdır. Optimum sıcaklık isteği 20-27 °C dir. Ancak 18-35 °C sıcaklıklarda rahatlıkla yetiştiricilik yapılabilir. Minimum sıcaklık isteği 8-10 °C dir. 0 °C altında donma belirtileri görülür. Çimlenme için toprak sıcaklığının 10-22 °C olması gerekir. Gün uzunluğunun kabak için önemli bir etkisi yoktur. Toprak ve nem bakımından da seçiciliği yoktur. Ancak %70 nem ve organik maddece zengin hafif topraklarda iyi yetişir.

Yetiştirilmesi: Yetiştiricilik tek veya çift sıralı olarak masuralara yapılır. Sera yetiştiriciliğinde dekara 1000-1200 bitki bulunur. Kolsuzlarda bu oran 2-3 kata çıkabilir. Sıra arası mesafe 80-120 cm, sıra üzeri mesafe 50-60 cm dir. Dikimden sonra 1 veya 2 kez çapalama yapmak yeterlidir. Sulama konusunda seçici olmamakla birlikte damla sulama yöntemi ile en iyi sonuç alınır.

Budama :Kabaklarda budama pek yapılmamaktadır. Ancak hastalanan parçalanmış yaprakların koparılması yeterli olmaktadır. Meyve tutumu arılarla sağlanmaktadır. Erken ilkbaharda çiçeklenme başladıysa ve arı yoksa elle tozlama yapmak yada hormon püskürtmek gereklidir. Sera yetiştiriciliğinde 6-12 ton arasında verim alınmaktadır. Yazlık kabaklar 0-1 °C de %85-90 nemde 2 hafta muhafaza edilmektedir.

KABAKGİL HASTALIK VE ZARARLILARI

Kabakgillerde Yalancı Mildiyö Hastalığı: Yapraklar üzerinde soluk yeşil veya sarımsı lekelerle kendini belli eder, hastalık ilerledikçe renk koyulaşır. Yaprakların altında bu lekelerin bulunduğu yerlerde grimsi bir küf tabakası oluşur. Bir süre sonra yapraklar kurur ve bitki ölür. Çevrede ilk hastalık belirtisi görüldüğünde mücadeleye başlanır ve bir hafta arayla mücadele devam ettirilir. Son ilaçlama ile hasat arasındaki süreye dikkat edilmelidir.

Kabakgillerde Külleme: Yapraklar üzerinde beyaz toz serpilmiş gibi lekeler meydana gelir. Hastalık ilerledikçe yapraklar kurur, dökülür ve bitki zayıflar.

Çevrede ilk hastalık belirtisi görüldüğünde mücadeleye başlanır, hastalık yayılmaya devam ederse bir hafta arayla ilaçlama tekrarlanır.

Köşeli Yaprak Lekesi Hastalığı: Kotiledon yapraklarda şeffaf düzensiz, yağ lekeleri oluşur. Gerçek yapraklarda ise damarlarla sınırlanmış, köşeli zamanla delinen yağ lekeleri görülür. Sabahın erken saatlerinde bu lekelerin alt yüzlerinde krem rengi bakteriyel akıntıya rastlanır. Meyvelerde küçük, yuvarlak, hafifçe çökük lekeler oluşur ve kalite düşer.

Çevrede ilk hastalık belirtisi görüldüğünde mücadeleye başlanır, haftada bir olmak üzere 3-4 kez ilaçlama yapılır. Son ilaçlama ile hasat arasındaki süreye dikkat edilmelidir.

Yaprak Biti: Bitkilerin öz suyunu emerek zayıflamasına neden olan, erginleri 1,5-3 mm boyunda sarı, yeşil, siyah renkte, şeffaf böceklerdir. Yapraklarda kıvrılmalara neden olur ve salgıladıkları tatlı maddelerde gelişen mantarlar nedeniyle yaprakların üzeri siyahlaşır, fotosentez olayı durur. Yılda 10-16 döl verir. Ayrıca virüsleri taşıması nedeni ile virüs hastalıklarının yayılmasını sağlar. Yapraklarda yaprak başına 20 yaprak biti bulunduğu kimyasal mücadele yapılmalıdır.

Thrips: Erginleri 1 mm boyunda sarı renkte, çok hareketli canlılardır. Yaprakların alt yüzünde bitki öz suyunu emerek zarar yaparlar. Emgi yerlerinin üstü gümüş rengini alır. Yılda 3-10 döl verirler. Virüs taşırlar ve sağlıklı bitkilere bulaştırırlar. Bitkilerde bitki başına ortalama 40 thrips bulunduğu kimyasal mücadele yapılmalıdır.

Kırmızı Örümcek: Bitkilerin öz suyunu emerek zayıflamasına neden olan ,erginleri 0,5-0,7 mm boyunda gözle zor fark edilen ,yaprakların altında bitki öz suyunu emerek beslenen

zararlılardır. Bu nedenle yapraklar sararır, kurur ve alt yüzleri ağlarla kaplanır .Verim düşer.Yılda 10-12 döl verir. Ayrıca virüs taşıyıcısıdır. Bitkilerde yaprak başına ortalama 5 kırmızı örümcek bulunduğunda kimyasal mücadele yapılmalıdır.

Yaprak Galeri Sineği:Yapraklarda galeriler oluştururlar.Bu bölgeler sararıp kurur ve dökülür. Yaprak başına 10 adet larva galerisi görüldüğünde kimyasal mücadele yapılır, ancak seralarda sarı tuzak asılarak ilaçsız önlem alınabilir.

Kök-ur Nematodları : Bitkilerin köklerinde urlara neden olarak iletim sistemini bozar. Topraktan su ve besin alışverişi kısıtlanır.Bitkilerde susuzluk, solma ve gelişme geriliği, yapraklarda sararma, çiçek ve meyve dökülmeleri görülür.Önceki yıl nematod zararı görülmüşse ekim dikim öncesi mutlaka toprak ilaçlaması yapılmalıdır.